

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Joanna Lemańska (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania X. Y.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...]1 z dnia 15 lutego 2024 r.  
w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie z wniosku o ponowne  
rozpatrzenie sprawy

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw  
Publicznych w dniu 13 maja 2025 r.,

**1. oddała wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia  
odwołania;**

**2. odrzuca odwołanie.**

Paweł Księżak      Oktawian Nawrot      Joanna Lemańska

## UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z dnia 18 maja 2023 r. w przedmiocie dalszego zajmowania  
stanowiska przez sędziego osiągającego wiek uprawniający do przejścia w stan  
spoczynku Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS, Rada) nie wyraziła zgody na  
dalsze zajmowanie stanowiska sędziego przez X. Y. - sędziego Sądu Apelacyjnego  
w W. (dalej: odwołujący się).

Odwołujący się wniósł odwołanie od powyższej uchwały zaskarżając ją w  
całości i wnosząc o jej uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego  
rozpoznania.

Sąd Najwyższy wyrokiem z 7 listopada 2023 r., I NKRS 64/23, oddalił odwołanie.

Pismem z 5 grudnia 2023 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w W. zwrócił się do KRS z prośbą o rozważenie ponownego rozpatrzenia z urzędu sprawy z oświadczenia woli dalszego zajmowania stanowiska sędziego przez odwołującego się, rozstrzygniętej negatywnie uchwałą KRS nr [...] z dnia 18 maja 2023 r.

Z takim samym (własnym) wnioskiem, pismem z 11 grudnia 2023 r., zwrócił się do KRS odwołujący się.

Uchwałą nr [...]1 z dnia 15 lutego 2024 r. w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy KRS, na podstawie art. 41 w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2021, poz. 269 ze zm.; dalej: u.KRS), umorzyła postępowanie w sprawie z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej uchwałą KRS nr [...] z dnia 18 maja 2023 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiagającego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku.

W uzasadnieniu uchwały nr [...]1 KRS wskazała, że zgodnie z art. 45 ust. 1 u.KRS w przypadku ujawnienia nowych okoliczności Rada może z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania ponownie rozpatrzyć sprawę. Na podstawie art. 41 u.KRS Rada umarza zaś postępowanie, jeżeli podjęcie uchwały stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Podjmując uchwałę, Rada uwzględniła, że na skutek oddalenia odwołania odwołującego się przez Sąd Najwyższy uchwała KRS nr [...] z dnia 18 maja 2023 r. stała się prawomocna. W konsekwencji odwołujący się przeszedł w stan spoczynku (z dniem 13 lutego 2024 r.). Rada zaznaczyła, że brak było stosownego wniosku inicjującego to nadzwyczajne postępowanie, gdyż nie wniósł go odwołujący się, czyli uczestnik postępowania - będący, obok Rady - jedynym podmiotem uprawnionym do wszczęcia takiej procedury - a prezes sądu, czyli podmiot do tego nieuprawniony.

KRS podkreśliła jednocześnie, że w sprawie nie pojawiły się żadne nowe okoliczności uzasadniające wszczęcie procedury ponownego jej rozpatrzenia z art. 45 ust. 1 u.KRS. Tym samym Rada nie podjęła z urzędu działań w tym zakresie.

W konsekwencji Rada uznała, że podjęcie uchwały w przedmiocie wniosku Prezesa Sądu Apelacyjnego w W. o ponowne rozpatrzenie sprawy rozstrzygniętej prawomocną uchwałą KRS nr [...] z dnia 18 maja 2023 r. należało uznać za niedopuszczalne i z tych przyczyn umorzyła postępowanie w przedmiocie tego wniosku (14 głosami „za”, przy 4 głosach „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się”).

Uchwała KRS nr [...]1 została doręczona odwołującemu się w dniu 29 kwietnia 2024 r.

Pismem z 23 października 2024 r. odwołujący się wniósł o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od uchwały KRS nr [...]1 z 15 lutego 2024 r. w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W uzasadnieniu wniosku odwołujący się wskazał, że przekroczenie terminu do wniesienia odwołania od zaskarżonej uchwały nastąpiło bez jego winy. Odwołujący się podniósł, że 5 grudnia 2023 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w W. wystąpił - za jego zgodą - do KRS o rozważenie ponownego rozpoznania z urzędu sprawy jego oświadczenia wyrażającego wolę dalszego zajmowania stanowiska sędziego w Sądzie Apelacyjnym w W. Z takim samym wnioskiem wystąpił również on osobiście 11 grudnia 2023 r. Jego wniosek, przekazany za pośrednictwem Prezesa Sądu Apelacyjnego w W., został przyjęty przez Biuro KRS 11 grudnia 2023 r.

Odwołujący się wskazał jednocześnie, że 26 kwietnia 2024 r. przesłano mu uchwałę KRS nr [...]1 z 15 lutego 2024 r. w sprawie umorzenia postępowania z wniosku Prezesa Sądu Apelacyjnego w W. o ponowne rozpatrzenie sprawy, w uzasadnieniu której wskazano, że w sprawie tej brak było stosownego wniosku inicjującego to nadzwyczajne postępowanie, gdyż nie wniósł go uczestnik postępowania.

Odwołujący się stwierdził, że przesłane mu wraz z uchwałą KRS nr [...]1 pouczenia nie były w żadnym razie odczytane przez niego jako odnoszące się do niego jako uczestnika postępowania, bowiem z treści zaskarżonej uchwały wprost wynikało, że KRS odniosła się w niej jedynie do wniosku Prezesa Sądu

Apelacyjnego w W. Z tych przyczyn odwołujący się oczekiwał, że jego wniosek z 11 grudnia 2023 r. zostanie rozpoznany przez KRS w odrębnym postępowaniu.

Odwołujący się wyjaśnił również, że pismem z 28 sierpnia 2024 r. wniósł do KRS o udzielenie informacji, dlaczego jego wniosek z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy w przedmiocie oświadczenia woli dalszego zajmowania przez niego stanowiska sędziego nie został jeszcze rozpatrzony i kiedy to się stanie. Pismem z 20 września 2024 r., doręczonym 21 października 2024 r., KRS poinformowała odwołującego się, że jego wniosek z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy został rozpatrzony przez KRS w dniu 15 lutego 2024 r. poprzez uchwałę nr [...]1.

Z tych przyczyn, zdaniem odwołującego się, dopiero w oparciu o to pismo (doręczone 21 października 2024 r.), można było uznać, że także i jemu przysługiwało prawo do zaskarżenia uchwały KRS nr [...]1. Z tego względu bez jego winy, a na skutek niejasnego procedowania przez KRS, został przez niego przekroczony termin do wystąpienia z odwołaniem.

Jednocześnie z wnioskiem o przywrócenie uchybionego terminu do złożenia odwołania od uchwały KRS nr [...]1, odwołujący się wniósł odwołanie od uchwały KRS nr [...]1, wnosząc o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

KRS w odpowiedzi na odwołanie wniosła o jego oddalenie w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Zdaniem Rady, odwołujący się nie wykazał, aby zaskarżona uchwała KRS nr [...]1 została wydana sprzecznie z prawem, a złożone odwołanie stanowi jedynie bezzasadną polemikę ze sformułowaną przez Radę oceną materiałów sprawy i zajęтым stanowiskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od uchwały KRS nr [...]1 podlegał oddaleniu. Natomiast odwołanie od przedmiotowej uchwały, jako wniesione z uchybieniem terminu, podlegało odrzuceniu.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., mającym odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie na mocy art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, jeżeli uczestnik nie dokonał w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jego wniosek postanowi przywrócenie terminu. Przywrócenie terminu nie jest dopuszczalne, jeżeli uchybienie terminu nie pociąga za sobą ujemnych dla uczestnika skutków procesowych (art. 168 § 2 k.p.c.).

W pierwszej kolejności wymaga podkreślenia, że z treści zaskarżonej uchwały KRS nr [...]1 jednoznacznie wynika, że przedmiotem rozpoznania i procedowania przez Radę nie był wniosek odwołującego się z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpoznanie sprawy, lecz Rada procedowała wyłącznie w przedmiocie wniosku Prezesa Sądu Apelacyjnego w W. z 5 grudnia 2023 r. W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały KRS nr [...]1 Rada wprost wskazała przy tym, że brak było stosownego wniosku inicjującego to nadzwyczajne postępowanie, gdyż nie wniósł go odwołujący się, czyli uczestnik postępowania - będący, obok Rady - jedynym podmiotem uprawnionym do wszczęcia takiej procedury - a prezes sądu, podmiot do tego nieuprawniony i z tej właśnie przyczyny postępowanie umorzyła.

Z przedstawionego wyżej stanowiska Rady, zawartego w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wprost zatem wynika, że Rada w analizowanej sprawie oceniała wyłącznie dopuszczalność wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy pochodzącego od podmiotu nieuprawnionego, czyli w tym przypadku od Prezesa Sądu Apelacyjnego w W., a nie wniosku pochodzącego od podmiotu uprawnionego, czyli odwołującego się, który to wniosek - według Rady - na moment wydawania zaskarżonej uchwały nie został nawet złożony przez odwołującego się. W tym stanie rzeczy nie sposób uznać, że zaskarżona uchwała swoim zakresem przedmiotowym obejmowała również wniosek odwołującego się z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpoznanie sprawy. Konkluzja ta jest tym bardziej uzasadniona, jeśli zważy się, że z ustaleń Sądu Najwyższego poczynionych z urzędu wynika, że KRS rozpoznała sporny wniosek odwołującego się z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpoznanie sprawy na podstawie odrębnej uchwały nr Z z 5 grudnia 2024 r. i sprawa dotycząca tej uchwały KRS toczy się obecnie w Sądzie Najwyższym pod sygn. I NKRS 32/25.

Konkludując, Sąd Najwyższy nie ma wątpliwości, że przedmiotem rozpoznania przez Radę w zaskarżonej uchwale nr [...]1 nie był wniosek odwołującego się z 11 grudnia 2024 r. o ponowne rozpoznanie sprawy, lecz wyłącznie wniosek Prezesa Sądu Apelacyjnego w W. w tym zakresie.

Pomimo jednak tego, że uchwała KRS nr [...]1 nie odnosiła się do wniosku odwołującego się z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpoznanie sprawy, lecz przedmiotem rozpoznania Rady na mocy przedmiotowej uchwały był jedynie wniosek Prezesa Sądu Apelacyjnego w W. z 5 grudnia 2023 r. (co wynika jednoznacznie z treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały), i to ten właśnie wniosek stał się przedmiotem rozpoznania przez Radę w zaskarżonej uchwale, Sąd Najwyższy nie ma wątpliwości, że z procesowego punktu widzenia odwołujący się miał status uczestnika w postępowaniu toczącym się w trybie art. 45 u.KRS przed KRS o ponowne rozpatrzenie sprawy odwołującego się w przedmiocie dalszego zajmowania przez niego stanowiska sędziego po osiągnięciu wieku uprawniającego do przejścia w stan spoczynku, w którym wydano zaskarżoną w sprawie uchwałę KRS nr [...]1. W konsekwencji, odwołujący się jest co do zasady podmiotem legitymowanym do zaskarżenia uchwały KRS X. W tym kontekście jest bowiem oczywiste, że zaskarżona uchwała dotyczy interesu prawnego odwołującego się. Dodatkowo wymaga podkreślenia, że ostatecznie również KRS uznała odwołującego się za uczestnika w spornym postępowaniu zakończonym wydaniem uchwały nr [...]1, doręczając mu sporną uchwałę (co miało miejsce 29 kwietnia 2024 r.).

Należy jednak uznać, że nie zostały spełnione przesłanki przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od uchwały KRS nr [...]1.

Przesłankami tymi w świetle przepisów prawa są: brak winy uczestnika w uchybieniu terminowi i powstanie w wyniku tego uchybienia ujemnych dla niego skutków procesowych. Przepis art. 168 § 1 k.p.c., który ma zastosowanie na mocy art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS, nie może być interpretowany w sposób rozszerzający, gdyż jest zasadą, że czynności procesowe powinny być dokonywane w terminie. O braku winy uczestnika można mówić tylko wtedy, gdy istniała jakaś niezależna przyczyna, która spowodowała uchybienie terminowi. Przyczyna taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności

w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od uczestnika, by zachował dany termin procesowy. Warunkiem przywrócenia terminu są również ujemne skutki procesowe, jakie to uchybienie wywołuje dla uczestnika. Zarówno brak winy, jak i ujemne skutki procesowe muszą być przez uczestnika uprawdopodobnione (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71; z 5 maja 2009 r., I UO 3/08; z 16 lipca 2009 r., II UZ 23/09).

Wymóg uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wniosek o przywrócenie terminu jest zatem spełniony, jeżeli zostaną przytoczone okoliczności uzasadniające ten wniosek, zarówno merytoryczne, tj. wskazujące na brak winy uczestnika w uchybieniu terminu, jak i formalne.

W analizowanej sprawie jakkolwiek odwołujący się we wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od uchwały KRS nr [...]1 w sposób należyty, zdaniem Sądu Najwyższego, uprawdopodobnił przesłankę braku winy w terminowym zaskarżeniu spornej uchwały w drodze odwołania, wskazując, że przekroczenie przez niego terminu do wystąpienia z odwołaniem było konsekwencją niejasnego procedowania przez KRS w spornym postępowaniu, to jednak należy uznać, że nie została uprawdopodobniona druga przesłanka przywrócenia terminu w postaci ujemnych skutków procesowych, jakie to uchybienie w postaci przekroczenia terminu do zaskarżenia spornej uchwały pociąga dla niego. Jak już bowiem wyżej wspomniano, z ustaleń Sądu Najwyższego poczynionych z urzędu wynika, że KRS rozpoznała sporny wniosek odwołującego się z 11 grudnia 2023 r. o ponowne rozpoznanie sprawy na podstawie odrębnej uchwały nr Z z 5 grudnia 2024 r. i sprawa dotycząca tej uchwały KRS toczy się obecnie w Sądzie Najwyższym pod sygn. I NKRS 32/25.

Z tych też przyczyn wniosek odwołującego się o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od uchwały KRS nr [...]1 podlegał oddaleniu na podstawie art. 168 § 1 w zw. z § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS.

W konsekwencji należało uznać, że odwołanie od uchwały KRS nr [...]1 zostało wniesione przez odwołującego się z uchybieniem terminu do jego wniesienia.

Zgodnie z art. 44 ust. 2 u.KRS, odwołanie wnosi się za pośrednictwem Przewodniczącego, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia uchwały z uzasadnieniem.

Zaskarżona uchwała KRS nr [...]1 została doręczona odwołującemu się w dniu 29 kwietnia 2024 r., tymczasem odwołanie zostało przez niego wniesione dopiero pismem z 23 października 2024 r., a zatem po upływie terminu, o którym mowa w art. 44 ust. 2 u.KRS. Skutkowało to koniecznością odrzucenia odwołania przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

(k.b.)

[r.g.]

Paweł Księżak      Oktawian Nawrot      Joanna Lemańska